

Sygn. akt II CSK 9/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Szefa Agencji Wywiadu
przeciwko "H." Spółce
z ograniczoną odpowiedzialnością w S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 sierpnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 2 lipca 2014 r., sygn. akt I ACa 87/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę
3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 2 lipca 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparła na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W ocenie skarżącej skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Apelacyjny naruszył art. 60 k.c. przyjmując, że do zmiany umowy, w zakresie wysokości należnego wykonawcy wynagrodzenia, doprowadziło samo oświadczenie inspektora nadzoru. Jednocześnie, jak wskazano w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, „Sąd ustalił, że strony nie zawarły jakiegokolwiek aneksu uchylającego mechanizm sporządzania kosztorysów powykonawczych bądź modyfikujących go w taki sposób, aby wynagrodzenie Wykonawcy mogło wynieść kwotę faktycznie zapłaconą przez Zamawiającego”.

Odnosząc się do twierdzeń zawartych w skardze kasacyjnej należy stwierdzić, że strony zmieniły postanowienia pierwotnej umowy w zakresie ustalenia wysokości wynagrodzenia aneksem z dnia 18 lutego 2010 r. W aneksie, jak ustalił Sąd Apelacyjny, strony przyjęły podwyższenie wstępnego wynagrodzenia do kwoty 9.033.911,00 złotych brutto. Wynagrodzenie końcowe, zgodne z postanowieniami umowy, nie mogło być o 20% wyższe niż wynagrodzenie

wstępne. Ostatecznie wypłacone pozwanemu wynagrodzeniem wyniosło 9.024.986,56 zł. Oznacza to, że kwota wynagrodzenia końcowego, ustalonego na podstawie kosztorysów powykonawczych zatwierdzanych przez inspektora nadzoru, mieściła się w przewidzianej w aneksie kwocie wynagrodzenia wstępnego. W świetle przywołanych ustaleń Sądu Apelacyjnego należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz, że w wyniku takiego naruszenia zapadł w Sądzie drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Uzasadniając przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podniósł również, że w sprawie wystąpiło istotne zagadnienie prawne, które sprowadzone zostało do pytania: „czy przepisy Kodeksu cywilnego regulujące uprawnienie do uchylenia się od skutków oświadczenia woli przez składającego takie oświadczenie (art. 82 k.c. i n.), znajdują zastosowanie w stosunku do uznania niewłaściwego długu”.

Odnosząc się do przedstawionego pytania należy stwierdzić, że skarżący sformułował je na tle odmiennych, niż stanowiące podstawę orzeczenia, ustaleń. Uzasadniając związek przedstawionego pytania ze sprawą skarżący wskazał, że „Istotna dla niniejszej sprawy była kwestia braku istnienia zobowiązania do zapłaty kwoty stanowiącej wartość przedmiotu sporu. Zobowiązanie do zapłaty tej kwoty po stronie Zamawiającego nie mogło powstać na skutek dokonania zapłaty tejże kwoty na rachunek wykonawcy (uznanie niewłaściwe)”. Należy jednak podkreślić, że podstawą zaskarżonego wyroku było przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że „w chwili dokonywania zapłaty za wykonane przez stronę pozwaną roboty remontowe istniało ważne zobowiązanie powoda do jego zapłaty”. Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Apelacyjny nie wyprowadził wniosku o istnieniu zobowiązania do zapłaty z jej dokonania, lecz wskazał na zapłatę jako na spełnienie świadczenia wzajemnego wynikającego z łączącej strony umowy o roboty budowlane.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 7 w zw. z 13 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 461).